

I

**HET LOT
HEEFT DE
REBELLEN
LIEF**

Ik zit op papa's schouders. We lopen langs de weg, op het smalle stukje asfalt tussen de rijbaan en de woestijn. Met zijn grote handen houdt hij mijn benen vast. Mama's sigaretten zijn op en bij de benzinepomp kunnen we nieuwe kopen. Vanaf deze hoogte kan ik alles zien: de rotonde met de benzinepomp, de stad in de verte, de flats met de wapperende witte vitrages en de gele huizen met de platte daken en de palmbomen en de fabriek met de roestige pijpen waaruit dikke bruine rook komt. En nog verder weg een dunne streep blauw, dat is de zee. Of de lucht.

Als ik omkijk, zie ik het huis van opa en oma steeds kleiner worden. Het is grijs en lijkt op een fort omdat er geen ramen in zitten. Het staat langs de snelweg, midden in de woestijn. De woestijn is van niemand, zegt papa. Daarom staat het huis daar. En daarom ligt er ook zoveel troep, afval, plastic zakken, plastic flessen, oude kranten, wc-papier, glas, autobanden, kippenbotjes, karkassen van geiten, kapotte radio's, vieze pampers. Er staan ook olijfbomen en er

grazen geiten. Het is heet en droog. Telkens als er een auto of een vrachtwagen voorbijflitst, stuift er zand op en stof en dan doe ik even mijn ogen dicht. Ik hou me vast aan papa's krullen, en doe alsof ik op de rug van een kameel zit en langzaam heen en weer schommel.

Ze denken dat ik niks begrijp van hun gesprekken en verhalen, maar ik hoor alles, ik voel alles, ik zie alles.

In het donker is het verkeer op de snelweg net een rivier van glinsterende lichtjes.

We zijn op vakantie bij opa en oma, maar mama zegt dat ze zich iets anders voorstelt bij vakantie. Ze gaat altijd als eerste naar bed. Ze wacht tot de zon helemaal onder is en de avondwind de ergste hitte uit de slaapkamer heeft verjaagd en dan pakt ze mij op en gaan we samen de trap op. Papa komt meestal wat later.

Gisteravond hoorde ik hem praten met opa op de binnenplaats.

'Ben je gelukkig daar in het Noorden, Nizar?' vroeg hij aan papa.

'Ja.'

'Heb je genoeg geld?'

Weer ja. Het klonk nogal kortaf. Ik denk dat hij niet wilde dat opa hem vragen stelde.

En toen bleef het een hele poos stil. Ik was bijna weer in slaap gevallen toen ik opa hoorde mompelen: 'Masha'Allah, je moeder overleeft het niet als je nog een keer zeven jaar

wegblijft van hier. Ik dank God voor Winny. Dat ze jou naar huis heeft gebracht en een zoon heeft gegeven. Rafaël. Weet je weet wel hoe dankbaar je moet zijn?’

‘Ik bèn dankbaar, pa.’

‘Ik weet dat ik niet altijd een goede vader voor je ben geweest,’ zei opa, ‘maar alsjeblieft, Allah geeft je een nieuwe kans. Je moeder wil je alleen maar gelukkig zien.’

In de verte hoorde ik de honden blaffen. Er zijn hier zoveel honden. ’s Nachts huilen ze als wolven. Ze hebben geen baasje. In haar slaap draaide mama zich naar me om en ik voelde haar warme adem op mijn gezicht.

‘Kijk me eens aan, Nizar,’ hoorde ik opa zeggen.

Geen reactie.

‘Ik ben een oude man, maar ik ben niet dom, Nizar. Denk je niet dat ik me soms niet schaam dat ik geen van mijn zonen hier heb kunnen houden? Dat je nog liever verzoop in zee dan dat je bij ons in Sousse bleef? Je zult hier nooit meer aarden. Ik zie het aan je... Je hoeft mij niets te vertellen over schaamte, maar ik wil alleen maar zeggen dat jij... samen met Winny en Rafaël... jij kunt het beter doen, jij hebt...’

‘Hou op, pa.’

En toen hoorde ik papa opstaan, met zijn stoel over het beton van de binnenplaats schuiven, en de wc werd doorgetrokken en even later ging de deur van onze slaapkamer open. Ik deed alsof ik sliep maar zag door mijn oogleden hoe papa gehaast zijn T-shirt en lange broek uittrok en onder het laken ging liggen, aan de andere kant van mama. Hij kroop

tegen haar rug en drukte zijn gezicht in haar lange blonde haar en hij zoende haar nek, hij zoende de blauwe letters van mijn naam die in haar nek zijn getekend en mompelde een paar woorden zo zacht dat ik ze niet verstond, en toen legde hij zijn linkerarm over mama en mij heen, zijn hand op mijn buik, zijn hand is zwaar en groot, en hij begon dieper te ademen en langzamer en dieper en het was warm in de kamer en toen draaide ik me op mijn zij met mijn gezicht naar mama en van daarna herinner ik me niks meer.

Alsof hij struikelde en naar beneden viel, de diepte in; zo werd hij wakker. In een reflex legde hij zijn hand op de plek naast hem en voelde het warme lichaam van zijn slapende vrouw. Rafaël lag naast haar. Hij duwde het dekbed van zich af, kwam overeind en leunde in de kussens tegen de muur. In het duister zag hij de omtrekken van het ledikantje aan het voeteneinde van hun bed. Vanaf zijn geboorte zeven maanden geleden had Rafaël er misschien een paar uur in gelegen. Winny wilde hem dicht bij zich houden, ook al vroeg ze zich minstens één keer per dag hardop af of de baby niet werd verwend door hem iedere nacht in hun bed en meestal tussen ze in te laten slapen.

Een streep licht van de straatlantaarn viel door een kier tussen de gordijnen de slaapkamer binnen. Hij had geen idee hoe laat het was. Zijn hoofd deed pijn. Alsof hij gisteravond een kratje bier had leeggedron-

ken, of te veel van de goedkope rum die zijn schoonvader had meegebracht.

Hoe kalmer zijn dagen, hoe drukker en levensechter zijn dromen, leek het wel. De beelden kleefden nog aan zijn netvlies. Hij rende achter een spotvogel aan. Vanaf de tak van een dode vijgenboom staarde het diertje hem met zijn zwarte kraaloojjes aan, alsof hij hem uitdaagde, *pak me dan als je kan*, de geelgroene veertjes glansden in het witte morgenlicht. En toen de vogel weer wegvloog holde hij erachteraan, willoos bijna, alsof de kleine vogel hem hypnotiseerde, hij rende over de droge stoffige vlakte achter hun huis, steeds verder weg, tot hij viel en wakker was geschrokken.

Als kind had hij op spotvogels gejaagd. Niet om ze op te eten of te verkopen, maar omdat hij ze mooi vond. Hij stopte ze in kooitjes achter hun huis, gaf ze water en praatte tegen ze en meestal liet hij ze na een dag of wat weer wegvliegen, ze nakijkend tot het stipjes waren aan de hemel. Eén keer was hij ze vergeten. Hij wist niet meer waarom hij ze geen water had gegeven, maar toen hij 's ochtends vroeg bij de kooitjes kwam, lagen hun verstijfde groene lijfjes op de grond, met hun pootjes in de lucht. Ze wogen niks die beestjes. Je zou ze zomaar tot stof kunnen verpulveren.

Het was zo stil. Het raam stond open, hij had het

zelf opengezet voordat ze gingen slapen, maar toch hoorde hij niets, geen vleugje wind, geen auto in de verte, of geritsel van bladeren. Het enige dat hij hoorde, was het gelijkmatige zachte ademen van zijn vrouw en zijn kind naast hem, en heel even had hij het gevoel dat er buiten deze slaapkamer helemaal niets was.

Op een of andere manier leek zijn nieuwe leven hier in Neerpelt niet helemaal echt. Alsof hij voortdurend van een afstand naar zichzelf keek.

Overdag had hij afleiding door Rafaël, die iedere paar uur wel iets moest eten, een potje fruit of een fles pap, een halve banaan of een boterham waarvan Winny de korstjes had afgesneden voor ze naar haar werk ging. Hij verschoonde hem en wiegde hem in slaap, haalde hem uit zijn bedje als hij hilde en zette hem vast in het wippertje en zocht een kanaal op de televisie dat alleen maar tekenfilms uitzond. En tussen die klusjes door zat hij met z'n laptop op schoot op de bank te surfen op internet. Gordijnen dicht. Facebook, actiefilms, afbeeldingen van zeilschepen, oude schilderijen van gigantische driemasters op een woeste kolkende zee. Soms waren die schepen zo gedetailleerd en precies geschilderd, de luchten en de zee in zulke verfijnde tinten donkergroen blauw grijs oker wit, dat hij vergat waar hij was.

Hij keek naar het gezicht van zijn vrouw op het kussen, haar fijne scherpe trekken, ontspannen nu ze sliep. Ze klaagde altijd dat hij te weinig deed in huis en niks opruimde en waarom hij niet met Rafaël ging wandelen of een stukje fietsen in de buurt, in plaats van als een zombie achter de computer te zitten. Dan keek ze hem aan met zo'n vermoeide vrouwenblik, bijna alsof ze naar iets gevaarlijks keek in plaats van naar hem. En hij hoorde haar aan, beloofde beterschap, maar het ontbrak hem aan moed te zeggen wat er met hem aan de hand was. Hij begreep het zelf amper.

Zoals ze daar lag naast hem, haar blonde haar uitgewaaierd als het haar van een filmster, de baby ernaast, zijn zoon, en allebei een en al vertrouwen, een en al overgave, alsof het de gewoonste zaak van de wereld was, alsof hij er recht op had.

Hij was klaarwakker. De stilte werkte hem op de zenuwen. Hij stond op en liep naar het raam, schoof het gordijn aan de kant en zoog de waterkoude kille nachtlucht op. Hij rook dennenbomen en coniferen. Hij trok zijn T-shirt uit en duwde het raam verder open, ademde zo diep als hij kon in door zijn neus en blies de adem door zijn mond weer uit. Hij wist niet dat dit soort stilte bestond. Het deed hem aan de dood denken. Hij werd licht in zijn hoofd en voelde het bloed tintelen in zijn aderen, alsof er elektriciteit in

zijn lijf zat. Gewoon doorrademen. Even schoot het door hem heen Winny wakker te maken, maar wat moest hij zeggen? Ik voel niet wat ik zou moeten voelen? Ik heb alles wat mijn hartje begeert: jou, Rafaël, een huis, een televisie, maar ik kan er niet bij. Zodra ik een van jullie aanraak, is het alsof mijn ziel wegglijpt uit mijn lichaam. Alsof ik oplos in het niets, of in een donkere put val. Zelfs in het Arabisch had hij geen woorden voor wat er met hem was.

Soms verlangde hij ernaar weer op de vlucht te zijn, op de hielen te worden gezeten. Omdat hij dan tenminste voelde dat hij leefde en wist waarnaar hij onderweg was, wat hij zocht.

Misschien moest hij morgen ergens in het dorp een auto jatten en ermee naar Hasselt rijden, zodat de politie hem binnen de kortste keren op het spoor was en hem zou achtervolgen. Of een kraakje zetten. Brand stichten.

Winny dacht dat hij jaloers was, dat hij haar daarom iedere dag dat ze in de bloemenzaak werkte klokslag zes uur belde waar ze in godsnaam bleef, maar hij werd gek van al die trage seconden minuten uren waarin niets noemenswaardigs gebeurde, niets waarvoor je op je hoede moest zijn.

Het zweet brak hem uit en het was alsof iemand een leren riem om zijn borst aantrok. Hij stak zijn hoofd uit het raam, voelde de bijtende vrieskou op